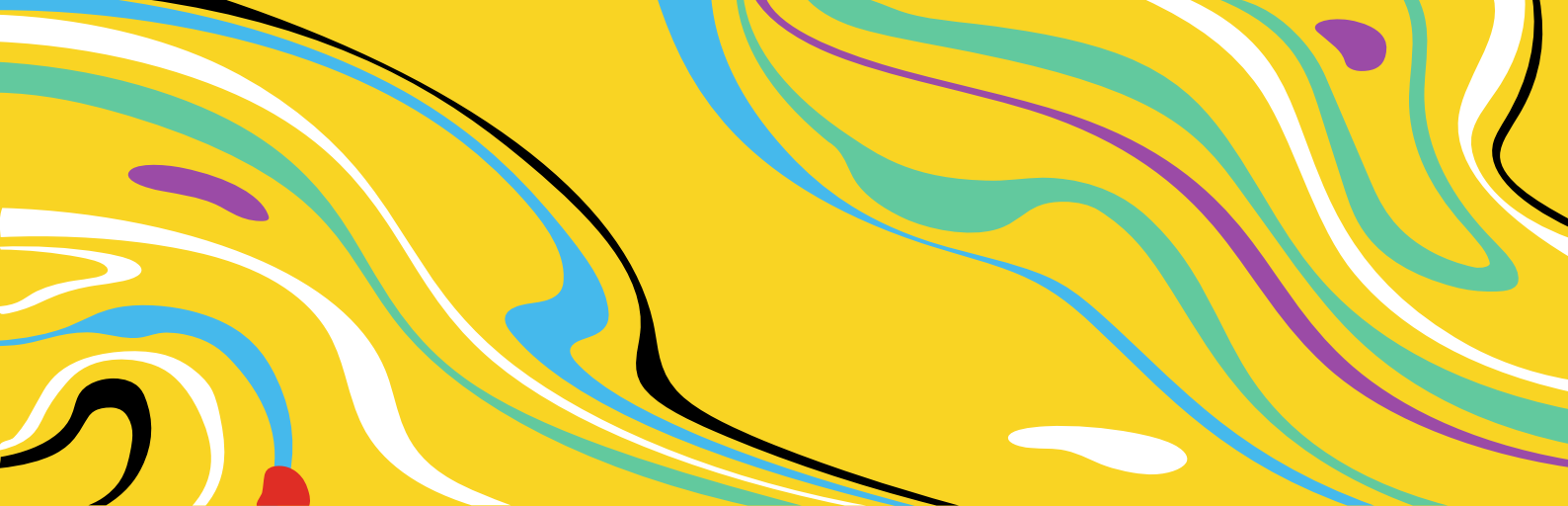

เทศบาลตำบลหนองบัว

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/24

วันที่ 28 – 29 มกราคม 2562

หลักสูตรอบรมการเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้ แนวพระราชดำริ โครงการร้อยใจรักษ์

หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/24 วันที่ 28 – 29 มกราคม 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 59 คน
จาก ทต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่

นายปิติธรรม ฐิตินมนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ
สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ
กล่าวต้อนรับ หน่วยงานราชการอำเภอ ผู้บริหารท้องถิ่น
ส.อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน จากพื้นที่ ทต.
หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ ที่ได้เข้ามาแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ในโครงการร้อยใจรักษ์ โดยให้หลักคิดและแนวทางการ
พัฒนาตามศาสตร์พระราชฯ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการ
เชื่อมโยงถึงกระบวนการเรียนรู้ตลอดการอบรม 2 วัน 1 คืน

กล่าวถึงความหมายของโครงการร้อยใจรักษ์ ซึ่งมูลนิธิ
แม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ เข้ามาดำเนินการในหมู่บ้าน
ห้วยส้านและหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
โดยใช้แนวทางการพัฒนาทางเลือก เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ความเป็นอยู่ของประชาชน การพัฒนาในมิติต่างๆ ในพื้นที่
เป้าหมาย และการสร้างโอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิต จากการ
เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาเป็นอาชีพที่สุจริต

สิ่งที่คาดหวังในการอบรม คือ การมีส่วนร่วม
แลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง
อย่างเหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ปัญหา
ของชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการดำเนินงาน และ
ท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาต่อไป

หลักการพัฒนาทางเลือกในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

นายพงษ์พัฒน์ เพิ่มการ เจ้าหน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ

1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่อง
เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี
ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้

2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด
ดูจากการมีข้าวกินตลอดปี สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน
และไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถ
เพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงินออม มีการรวมกลุ่ม
และพึ่งพาตนเองได้

3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ
ตลอดทั้งกระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โครงการร้อย
ใจรักษ์มีการสำรวจข้อมูลจริงร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การคืน
ข้อมูล เพื่อให้ชาวบ้านรู้สาเหตุของปัญหาของตนเอง และ
ประเมินความพร้อมของชาวบ้านในการสละแรงงาน

4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการ
พัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้าน
เพิ่มขึ้นและนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ ๔ ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต ๗๕ ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การพัฒนาระบบน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกักเก็บน้ำโดยใช้อ่างพวง ชอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกัลกน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงานการทำงาน บูรณาการร่วมกับหน่วยงานราชการ โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ท่อ PV สามารถป้องกันไฟฟ้าได้หรือไม่

ตอบ : ยังไม่มีการเกิดเหตุไฟฟ้าในพื้นที่ แต่อาจจะป้องกันได้ เนื่องจากท่อ PV มีความหนาแน่น

ถาม : หมู่บ้านที่ซีมิเตอร์ มีการเก็บค่ามิเตอร์หน่วยละเท่าไร และชาวบ้านใช้น้ำน้อยลงไหม

ตอบ : หน่วยละ 6 บาท ชาวบ้านก็ใช้น้ำเยอะพอสมควร

ถาม : บ้านที่ใช้น้ำเยอะที่สุดประมาณกี่บาท

ตอบ : 300 บาท

ถาม : น้ำในบ่อเคยแห้งหรือไม่

ตอบ : ไม่แห้ง เพราะจะปล่อยน้ำมาในบ่อพวงตลอด

ถาม : ในช่วงฤดูแล้ง น้ำมีปริมาณลดลงบ้างหรือไม่

ตอบ : ลดลงตามฤดูกาล แต่ไม่ถึงกับส่งผลกระทบต่อชาวบ้านในชุมชน

ถาม : น้ำในบ่อพวงนำไปใช้ในพื้นที่ไหนบ้าง

ตอบ : บริเวณรอบๆ พื้นที่บ่อพวง และในโครงการร้อยใจรัก

ถาม : ในบ่อพวงถ้าน้ำล้นจะทำอย่างไร

ตอบ : น้ำจะไหลออกจากท่อที่ต่อระบายน้ำออก และไหลลงสู่บ่ออื่นๆ ที่เหลือจะไหลลงแปลงเกษตรรอบๆ

ประเด็นแลกเปลี่ยน : ในพื้นที่ ทต.หนองบัว เป็นพื้นที่ไม่มีปัญหาเรื่องน้ำเพราะพื้นที่มีน้ำรุ้ผุด ที่สามารถนำมาใช้ได้ตลอดทั้งปี ในส่วนการบริหารจัดการมีเฉพาะบางหมู่บ้านที่มีการติดมิเตอร์

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒

เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม้ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผลระยะยาว เช่น เงาะ ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด ฯ ล ฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการ น้ำของพืช และความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้าน และสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และที่นา นอกจากนี้ พัฒนาต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้เพื่อการส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อผลผลิตและการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : พื้นที่ที่ปักธงเป็นพื้นที่ของใคร

ตอบ : เป็นพื้นที่ของชาวบ้านที่โครงการฯ เช่า

ถาม : การปลูกจ๊วดอกแดง ชาวบ้านจะได้ประโยชน์อย่างไร

ตอบ : จ๊วดอกแดงเป็นการปลูกเพื่อให้เป็นร่มเงาของต้นกาแฟโรบัสต้า ที่โครงการฯ ได้เข้ากับชาวบ้าน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ทางโครงการฯ ก็จะยกให้เจ้าของพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันชาวบ้านที่เป็นเจ้าของพื้นที่ก็มาร่วมทำและดูแลเอง ชาวบ้านได้ทั้งค่าเช่าที่ ค่าแรงและไม้ผลในแปลง

ถาม : 1 ปี ได้มีการส่งผลผลิตมะม่วงให้ดอยคำหรือไม่

ตอบ : ยังไม่มีการส่งผลผลิตให้กับดอยคำ เนื่องจากอยู่ในช่วงระหว่างทำสัญญาการส่งผลผลิต และต้องทำการตรวจสอบการใช้สารเคมีในผลผลิตก่อน

ถาม : ดอยคำ มีการรับผลผลิตของชาวบ้านทั้งหมดหรือไม่

ตอบ : กำหนดรับตามออเดอร์ในแต่ละครั้ง

ถาม : การขายผลผลิตต้องออกในนามของใคร

ตอบ : มีการขายในนามของกลุ่มผู้ผลิต

ถาม : ในพื้นที่นอกโครงการที่เปลี่ยนมาเป็นมะม่วงน้ำดอกไม้ ราคาจะดีหรือไม่

ตอบ : ขึ้นอยู่กับตลาดกลางและพ่อค้าคนกลางที่รับซื้อ

ฐานการเรียนรู้ ๔ ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต ๗๕ ไร่

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ ความมั่นคงทางอาหาร ข้าว พืชอายุสั้น ๑ ไร่ ๑ แสน

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์ดีเป็นพันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมาเป็น 800 -1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตรผสมผสานแบบครบวงจร (1 ไร่ 1 แสน) เป้าหมาย คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำแปลงเกษตรผสมผสานในพื้นที่ 1 ไร่ มีการปรับปรุงดินด้วยการหมักดินและปลูกพืชสลับหมุนเวียนกัน ทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว และการทำปุ๋ยสัตว์

? การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ข้าวสารพันธุ์ดีที่ขายในชุมชนกับขายตามท้องตลาดทั่วไป ราคาแตกต่างกันหรือไม่

ตอบ : ราคาตลาดอยู่ที่กิโลกรัมละ 30 บาท แต่ในชุมชนขาย กิโลกรัมละ 25 บาท

ถาม : การปลูกผักใช้สารเคมีหรือไม่

ตอบ : ไม่ได้ใช้ ส่วนใหญ่ใช้สารชีวภัณฑ์เป็นหลัก

ถาม : ฝักทองญี่ปุ่นใช้ระยะเวลาในการปลูกกี่วัน

ตอบ : 90 -100 วัน

ถาม : พืชที่ปลูกในพื้นที่ 1 ไร่ 1 แสน เป็นพืชชนิดใดบ้าง

ตอบ : เป็นพืชแบบผสมผสาน มีทั้งพืชระยะสั้น ระยะยาว

ถาม : ในระยะ 6 เดือน ได้เก็บพืชที่ปลูกไปขายหรือยัง

ตอบ : เก็บไปขายให้กับตลาดชุมชนในโครงการร้อยใจรักษ์ และส่งเข้าโรงครัวโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : การทำปุ๋ยหมักใช้การหมักเองหรือรวมกลุ่มกัน

ตอบ : หมักเอง ตอนนี้อย่างยังไม่มีกรรวมกลุ่มของชาวบ้าน

ถาม : หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการ ชาวบ้านที่ไม่เห็นด้วยกับโครงการบางส่วน ตอนนี้ได้เข้ามาร่วมกับโครงการหรือไม่

ตอบ : เข้ามาร่วมแล้ว ตอนนี้ชาวบ้านเริ่มมารวมกลุ่มกัน ทั้งการรวมกลุ่มปลูกข้าวหลังนา การเลี้ยงหมู ไก่ และเป็ด

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การทำปุ๋ยสัตว์

การส่งเสริมปุ๋ยสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีน ให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

? การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : ไก่ที่ไข่ออกมา กี่วันถึงเอาเข้าตูบเพื่อฟักไข่

ตอบ : ไม่เกิน 7 วัน

ถาม : ถ้าพื้นที่อื่นอยากได้พันธุ์ไก่หรือเป็ดหาซื้อได้จากที่ไหน

ตอบ : มีขายทั่วไปตามท้องตลาด และช่องทางอินเทอร์เน็ต

ถาม : โครงการฯ ด้านปุ๋ยสัตว์ที่ส่งเสริมกับชาวบ้าน หากได้ผลผลิตแล้วชาวบ้านจะสามารถขายที่ไหนได้บ้าง

ตอบ : ในอนาคตสามารถขายให้กับโครงการฯ ได้ แต่ในขณะนี้ ปริมาณและผลผลิตด้านปุ๋ยสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด อย่างไรก็ตามคาดว่าในอนาคตอาจไม่มีปัญหาเรื่องตลาดมากนัก เนื่องจากทางโครงการฯ มีแผนการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งอาจส่งผลให้ตลาดมีความต้องการผลผลิตด้านปุ๋ยสัตว์เพิ่มมากขึ้น

ถาม : ทางโครงการฯ ไม่ได้ซื้อวัคซีนเองใช่หรือไม่

ตอบ : รับการสนับสนุนวัคซีนจากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

ถาม : การสร้างทีมอาสาปศุสัตว์ ในชุมชน ใครเป็นผู้คัดเลือกและมีการขยายผลในพื้นที่ของ อสพ.ปศุสัตว์ เพิ่มหรือไม่

ตอบ : ผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้คัดเลือก ดูจากคุณสมบัติของเยาวชนในชุมชน ว่ามีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านใดบ้าง ที่เหมาะสมกับการทำงานส่งเสริมในโครงการ โดยในการทำงานจะมีทีม อสพ. กระจายไปในโซนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นายสองแสง : สาเหตุที่ติดยาเริ่มจากเสพตามพ่อ เคยถูกจับติดคุก 2 ปี 6 เดือน ข้อหาครอบครองยาบ้า 25 เม็ด และเคยฆ่าตัวตายเพราะความกดดันจากพี่น้อง ได้กิน ยาฆ่าแมลงยาฆ่าหญ้าแต่รอดมาได้ เมื่อโครงการเข้ามา สมัครใจเข้าร่วมเป็นอาสาทำดี จุดเปลี่ยนที่อยากจะเลิก จริงเพราะอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง และอยากจะทำความดี ตอนนี้เข้ามาทำงานเป็นลูกจ้างโครงการฯ ชีวิตเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้น

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้แฟนบ้าน ยะลา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิต เข้าร่วมโครงการครั้งแรก โดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้น การบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผน ชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ติดยาเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพ กัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับมาเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วม โครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอ ดูแลที่ดี พี่เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้น ชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วม

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม : จากสถานการณ์บ้านปางขณะนี้ได้ดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด ร่วมกับ ป.ป.ส. โดยให้ผู้เสพได้รับการบำบัด และการปลูก ป่าร่วมด้วย แต่ยังคงมีผู้ที่เคยบำบัดกลับมาเสพอย่างต่อเนื่อง วิทยากรจะมีแนวทางอย่างไรในการช่วยชี้แนะการจัดการ ลด ละ เลิกยาเสพติดอย่างเด็ดขาด ?

ตอบ : ขั้นแรกแนะนำให้ผู้นำชุมชนเข้าใจผู้เสพ พร้อมยอมรับและ แลกเปลี่ยนปัญหาที่พบของผู้เสพแบบใจแลกใจ พยายาม หลีกเลี่ยงการใช้หน่วยงานภาครัฐ เช่น ทหาร ตำรวจ หรือ หน่วยงาน ป.ป.ส. เข้ามาล้อมจับในทันที เนื่องจากผู้ที่ได้รับการ บำบัดยังไม่ได้รับความเข้าใจ และความพร้อมในการบำบัด อาจทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการบำบัดอย่างเต็มที่ อีกทั้ง ในสถานบำบัดหรือห้องขังในปัจจุบัน ยังคงมีเครือข่ายการค้า ยาที่อาจทำให้ผู้ได้รับการบำบัดหรือต้องขัง มีเครือข่ายการค้า ยาเพิ่มมากขึ้น

สถานการณ์ยาเสพติดในชุมชน

ในส่วนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ขณะนี้ ได้มีโครงการช่วยเหลือฟื้นฟูและการบำบัดผู้เสพยาเสพติด ในจุด Drop in center มีผู้เข้ารับการรักษามากถึง 100 กว่าท่าน ซึ่งมีความคิดเห็นว่า การที่ผู้ป่วยจะได้รับการบำบัดอย่างเต็มที่นั้น ต้องได้รับความกำลังใจจากคนรอบตัว และโอกาสให้เขาสามารถกลับมา ใช้ชีวิตได้ใหม่อีกครั้ง

บทบาทของภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

นายไมตรี ดวงใจ ปลัดอำเภอแม่สาย ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรักษ์และได้แนะนำ นายสุรนต์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ ในการนำเสนอแผนงานการดำเนินโครงการในระยะที่ผ่านมา และบรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการดำเนินโครงการ ดังนี้

นายสุรนต์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามใต้ กล่าว ก่อนมีโครงการฯเข้ามาในพื้นที่ ในชุมชนมีปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติดอยู่ในระดับรุนแรง ทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือนร้อนในการใช้ชีวิต หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมาก ทั้งส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมและได้จัดประชุม เพื่อหาความร่วมมือในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% ที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการร้อยใจรักษ์ทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้านห้วยสำน หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการ ต่อมามีการดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้าน เข้าร่วมการพัฒนาเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการ คือ การศึกษาพื้นที่ สสำรวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปคืนให้กับชาวบ้าน โครงการฯ ได้จัดกระบวนการค้นหาปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชุมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจัดเวทีประชุมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้ ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพและปัญหาสุขภาพ หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชุมจัดทำกฎระเบียบหมู่บ้าน เพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง ยกตัวอย่างปัญหายาเสพติด ผู้ติดยาเสพติดมีการสร้างกฎระเบียบชุมชน มีบทลงโทษตามลำดับ

คำถามจากผู้เข้าอบรม

การดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์ในมุมมองของภาคราชการ

ถาม : อยากได้รูปแบบเกี่ยวกับมาตรการ หรือกฎระเบียบการจัดการเรื่องยาเสพติด เหมือนที่ทางชุมชนบ้านห้วยสำนจัดการ นำไปปรับใช้ได้หรือไม่

ตอบ : สามารถเอาไปปรับใช้ในชุมชนได้ ในเบื้องต้นจะทำการคัดลอกไฟล์เอกสารมาตรการกฎระเบียบไว้ให้ไปศึกษาและทำความเข้าใจก่อน หรือหากมีข้อซักถามเพิ่มเติม สามารถมาซักถามได้เสมอ

ถาม : หากมีความต้องการให้ทางโครงการร้อยใจรักษ์ ได้ทำการขยายผลเรื่องระบบการจัดการน้ำอ่างพวงสันเขาในชุมชน ทางโครงการสามารถช่วยเหลือในเรื่องนี้ได้หรือไม่?

ตอบ : สำหรับการขยายผลเรื่องน้ำ ทาง อปท. ที่เข้าร่วมอบรมสามารถนำเสนอได้ในโครงการ Quick win ที่ทางโครงการร้อยใจรักษ์ จะช่วยในการขยายผลในลำดับต่อไป

สรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายปิติธรรม ฐิตินนตรี ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ ให้ข้อคิดแก่คณะผู้เข้าอบรมทั้ง 59 คน โดยได้เปรียบเทียบให้เห็นถึงความสำคัญขององค์ความรู้ที่ผู้เข้าอบรมได้รับในระยะเวลา 2 วัน 1 คืน นั้นน้อยมากหากเปรียบเทียบกับองค์ความรู้ในสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัววราชากรที่ 9 ได้ทำมาและได้เน้นย้ำถึงหลักคิดและแนวทางการพัฒนาตามศาสตร์พระราชา **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ในการใช้องค์ความรู้ 6 มิติ ได้แก่ มิติน้ำ มิติดิน มิติเกษตร มิติป่า มิติสิ่งแวดล้อมและมิติพลังงานทดแทน ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมในการแก้ปัญหาของชุมชนเยาวชนและครอบครัว และได้เชื่อมโยงการอบรมแลกเปลี่ยนในครั้งนี้กับหลักทรงงาน ในหัวข้อ **“การระเบิดจากข้างใน”** ในการนำสิ่งที่ได้เห็น ได้เรียนรู้ ได้ฟัง จากโครงการฯ ไปต่อยอดการพัฒนาในพื้นที่ สร้างโอกาสให้คนในชุมชนและอีกข้อคือ **“ขาดทุนคือกำไร”** การที่ได้มาเรียนรู้แม้จะเสียเวลาแต่ได้สิ่งที่มีค่ากลับไป

ได้มอบการบ้านให้ผู้เข้ารับการอบรม 2 ข้อ คือ 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มานี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน และ 2) ให้เสนอโครงการแก้ไขปัญหาคือความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ในการเสนอโครงการ คือ โครงการต้องมาจากปัญหาและความต้องการของชุมชนซึ่งผ่านความเห็นชอบจากการประชาคม มีส่วนร่วมของ อบท. โดยใช้บของ อบท.เป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านสละแรงงาน สถาบันปิดทองหลังพระฯ มีงบประมาณร่วมสมทบบางส่วน และสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณของแต่ละปี ทั้งนี้ ไม่ใช่ทุก อบท. จะได้มาเข้าอบรมหลักสูตรที่ 2 เพราะจะมีคณะตรวจเยี่ยมลงไปติดตามในพื้นที่ ว่าหลังจากอบรมแล้ว อบท. ไหนมีความพร้อมตามโจทย์ที่ให้การบ้านไปหรือไม่ จากนั้นจึงจะแจ้งผลการคัดเลือกเข้าอบรมในหลักสูตรที่ 2

สรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ การพัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้

1. การจัดการพื้นที่แบบองค์รวม 4 ประเภท ได้แก่ ป่าใช้สอย ที่ดิน เนินเขา ที่ดอน และที่นา
2. การสร้างสถานที่ท่องเที่ยว การปลูกพืชที่สืบทอดหลาย เพื่อปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่
3. การทำเกษตรแบบผสมผสาน
4. การปลูกผักปลอดภัยโดยใช้สารชีวภัณฑ์
5. การทำบัญชีในครัวเรือน เพื่อที่จะทราบค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และการบริหารจัดการเงินในครัวเรือนได้อย่างประหยัด
6. วิธีการเลี้ยงสัตว์เพื่อประสิทธิภาพของการเลี้ยงสัตว์
7. การจัดตั้งกองทุนสัตว์ โดยมีกองทุนยา กองทุนพันธุ์สัตว์ กองทุนอุปกรณ์ เป็นต้น
8. การใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี
9. การลดค่าใช้จ่ายเพิ่มรายได้
10. การบริหารจัดการเรื่องน้ำ
11. กฎระเบียบการใช้น้ำ เพื่อการใช้น้ำอย่างมีคุณค่าและประโยชน์สูงสุด
12. การจัดตั้งคณะกรรมการผู้บริหารเรื่องน้ำ
13. การทำอ่างพวงสันเขา 2 แบบ ได้แก่ แบบซอยซีเมนต์ และพลาสติก เพื่อการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร
14. การทำอาหารเลี้ยงสัตว์เพื่อลดต้นทุน โดยการส่งเสริมให้ทำอาหารหมักจากวัสดุที่หาง่ายราคาต่ำ เช่น หยวกกล้วย
15. คุณค่าโปรตีนในหญ้าเนเปียร์
16. การทำงานบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน
17. การบริหารจัดการพื้นที่ให้คุ้มค่า
18. การรวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรอง

สิ่งที่ได้เรียนรู้ และการนำไปปรับใช้ในพื้นที่จากการอบรม

แนวทางการนำไป ปรับใช้ในพื้นที่

1. การใช้ระบบกักน้ำแทนการใช้ปั๊มน้ำจากพลังงานไฟฟ้า
2. การตั้งกฎระเบียบการใช้น้ำ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง
3. การจัดการบริหารการใช้น้ำให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
4. การทำปุ๋ยหมัก PR เพื่อการลดรายจ่ายในครัวเรือนและได้
บริโภคอาหารที่ปลอดภัย
5. การทำบันชีครัวเรือนเพื่อการบริหารจัดการเงินในครอบครัว
6. การทำอาหารสัตว์เองเพื่อลดต้นทุน
7. การพัฒนาชีวิตแบบยั่งยืน
8. ถ่ายทอดความรู้ให้กับชุมชน
9. การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร กินทุกอย่างที่ปลูก ปลูกทุก
อย่างที่กิน
10. การตั้งกลุ่มวิสาหกิจของชุมชน เพื่อการต่อรองกลุ่มพ่อค้าคน
กลางและการเสริมผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ในชุมชน
11. การนำไปปรับใช้ภายในครอบครัว
12. การสร้างความสามัคคีในชุมชน

การประเมินความพึงพอใจ ทต.หนองบัว อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่

ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	89.13	10.87	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	78.26	21.74	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	78.26	19.57	2.17	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	80.43	19.57	-	-
วิทยากรมีความรู้	89.13	10.87	-	-
สถานที่อบรม	91.30	8.70	-	-
สถานที่พัก	82.61	15.22	2.17	-
อาหารและเครื่องดื่ม	86.96	10.87	2.17	-

หมายเหตุ : มีผู้ส่งแบบประเมิน 46 คน จากผู้เข้าร่วมทั้งหมด 59 คน